

RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

Raad van Beheer-dierenartsen

Spil van het gezondheidsbeleid

Diergezondheid en -welzijn staan centraal in het beleid van de Raad van Beheer.

In het gezondheidsbeleid krijgt de aanpak van erfelijke aandoeningen zoals epilepsie extra aandacht. Medio oktober lanceerde de Raad een volgende stap met het *Meldpunt erfelijke aandoening*. Dierenartsen/beleidsmedewerkers

Laura Roest en Annette Diels vormen de spil in het gezondheidsbeleid:

“We onderscheiden ons met de stamboomhonden al heel goed.”

Dierenarts Laura Roest is al sinds 2011 in dienst van de Raad van Beheer. De focus van haar werk ligt vooral op de ontwikkeling van gezondheidsbeleid, verantwoord fokbeleid, het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek en het geven van diergeneeskundig advies aan bestuur, leden en fokkers. Omdat de Raad van Beheer meer inzet wil op gezondheid en welzijn, werd medio 2021 dierenarts Annette Diels aangetrokken. Annette werkt ook nog parttime als dierenarts in een kliniek en houdt zo goed voeling met de dagelijkse praktijk. Haar focus ligt op de aanpak van erfelijke aandoeningen, het ontwikkelen van beleid om sociaal hondengedrag te bevorderen en de problematiek rondom de kortsnuitige hondenrassen. Net als haar collega Laura Roest geeft zij diergeneeskundig advies aan bestuur, leden en fokkers.

Waar staan we nu qua gezondheidsbeleid?

Laura: “We onderscheiden ons met de stamboomhonden al heel goed van de rest van de hondenfokkerij. Sowieso doen we dat met strenge basisregels voor de inzet van fokdieren om inteelt tegen te gaan. Een teef mag niet te jong, niet te vaak en niet door familie gedekt worden en daar controleren we ook streng op – óók als er geen stamboom wordt aangevraagd. Verder hebben we *DNA-afstammingscontrole* ingevoerd om vast te stellen dat de ouderdieren op de stamboom werkelijk de ouders zijn. Daarmee kunnen we het risico op een erfelijke aandoening verkleinen. In dat kader zijn er de *verenigingsfokreglementen (VFR's)* waarin de aangesloten rasverenigingen precies aangeven wat je met hun ras wel en niet mag doen.

Zij werken nu aan het vullen van de *Normenmatrix*, een instrument waarmee we in de toekomst goed kunnen controleren of een reu-teefcombinatie de gezondheidsonderzoeken heeft ondergaan die voor een ras vereist worden. De rasverenigingen voeren in welke gezondheidsonderzoeken voor hun ras van belang zijn, stellen strenge eisen aan de ouderhonden of stellen regels in om inteelt en verwantschap te beperken.”

Julie doen ook het nodige op het gebied van gedrag en welzijn?

Annette: “Jazeker, dat is een belangrijk aandachtsgebied dat we verder gaan uitbouwen. Zorgen dat honden sociaal gedrag vertonen en geen aanleiding geven tot problemen, door een goed aanbod van gedragstests en gehoorzaamheidscurssussen. Ook daar zitten wij als dierenartsen bovenop, want in de fokkerij kiezen voor ouderdieren met sociaal gedrag en een goede opvoeding vormt de basis voor een sociale hond die zich prettig voelt.

Op het gebied van welzijn hebben we nauw contact met de chippers (medewerkers die pups chippen en registreren, *red.*) die op locatie kijken hoe pups erbij lopen, hoe ze zijn gesocialiseerd, hoe de moederhond erbij zit enzovoort. Regelmatig bellen chippers ons voor advies over medische zaken waar zij tegenaan lopen.”

Laura: “Is er een klacht over een fokker, dan zoeken wij dat uit. De chippers zijn daarbij onze ogen en oren in het veld, zij komen letterlijk bij alle fokkers binnen. Zo nodig kunnen we ingrijpen of bijsturen. Soms is het een kwestie van wat tips en trucs aan de fokker, soms is er meer nodig. Uiteindelijk doel is natuurlijk dat het welzijn van de betrokken hond(en) verbetert.”

Laura Roest.

Annette Diels.

Foto's: Rianne Schultemaker

Wat is nieuw in het gezondheidsbeleid?

Laura: "Dat we nóg meer gaan inzetten op het voorkomen van erfelijke aandoeningen. Daarbij ligt er een grote verantwoordelijkheid bij de rasverenigingen voor de invulling van het ras-specifieke beleid – denk aan de eerdergenoemde normenmatrix en de VFR's. Gezien het democratisch besluitvormingsproces binnen de verenigingen zal dit nog wel enige tijd in beslag gaan nemen. Wij als dierenartsen zouden wel sneller willen, maar we zien ook in dat zoiets tijd nodig heeft en dat het beleid breed gedragen moet worden om te slagen. Daarnaast liggen er centraal heel duidelijke afspraken over wat er wel en niet mag en dat er ook consequenties zijn als er onomstotelijk erfelijke aandoeningen worden vastgesteld."

Welke consequenties zijn dat?

Annette: "We kunnen overgaan tot een fokverbod voor een bepaalde hond of combinaties van honden." Laura: "Daarmee gaan wij verder dan bijvoorbeeld stichting Dier&Recht. Zij publiceren – vrij onzorgvuldig overigens – over hun bevindingen met hun meldpunt, maar kunnen er geen consequenties voor de betrokken fokkers aan verbinden. Wij kunnen dat dus wel. Het Meldpunt erfelijke aandoening van de Raad van Beheer is hierbij een belangrijk instrument."

Waarom het Meldpunt erfelijke aandoening?

Laura: "We willen heel graag in kaart brengen welke aandoeningen er bij welke rassen voorkomen, om vervolgens tot een gestructureerde aanpak te komen in samenspraak met rasvereniging en fokkers. Je kon bij ons altijd al melding doen van een erfelijke aandoening. Met het meldpunt maken we het alleen een stuk makkelijker en meer gestructureerd."

Hoe werkt het?

Annette: "We focussen op honden mét stamboom – daar ligt onze eerste verantwoordelijkheid. Melding doen kan uitsluitend via www.houdenvanhonden.nl/meldpunt, met een onlineformulier waarop je de meest relevante informatie invult. In feite hebben we een beknopt medisch dossier nodig, waarmee we goed onderzoek kunnen doen en onomstotelijk vast kunnen stellen dat er een erfelijke aandoening is. Hebben we het dossier doorgenomen, dan nemen we contact op met de melder voor eventuele aanvullende informatie." Laura: "Schriftelijk indienen van een melding is misschien wat onpersoonlijk, maar het werkt wel gestructureerd. Behalve het dossier moeten we immers ook weten of we de dierenarts, rasvereniging dan wel de fokker in kwestie kunnen benaderen. Daar kun je bij het schriftelijk indienen beter over nadenken dan wanneer je belt."

Annette: "Is er werkelijk sprake van een erfelijke vorm van bijvoorbeeld epilepsie, dan volgt er een fokverbod voor de hond in kwestie en voor de reu-teefcombinatie waar hij uit is voortgekomen. De hond in kwestie krijgt de internationaal geldende aantekening 'limited registration' op zijn stamboom, wat inhoudt dat er niet met deze hond gefokt mag worden."

Laura: "Voor de goede orde: je kunt een melding niet anoniem doen. Je kunt uiteraard wel vooraf anoniem vragen of je melding kans van slagen zou hebben, om dan pas te beslissen of je ermee doorgaat. Voor ons is het belang niet primair om iemand te straffen of aan te pakken, maar om trends te zien binnen een bepaald ras, zodat er breder ingegrepen kan worden. Komen we er evenwel achter dat de problemen zijn ontstaan door nalatigheid of onzorgvuldigheid van een fokker, dan zullen we zeker stevig ingrijpen."

Hoe wordt het meldpunt gepromoot?

Laura: "We breiden de promotie stapsgewijs uit. We vertellen er nu dus over in *Onze Hond*, in de hoop dat mensen het oppakken. En er is natuurlijk de webpagina www.houdenvanhonden.nl/meldpunt, vaste aandacht in onze nieuwsbrief Raadar en op termijn gaan we adverteren in bladen zoals het *Tijdschrift voor Diergeneeskunde*, dat wordt gelezen door de Nederlandse dierenartsen."

Nieuw is ook het Veterinair Servicepunt. Wat houdt dat in?

Laura: "Een servicepunt waar fokkers, rasverenigingen en soms ook hondeneigenaren terecht kunnen voor diergeneeskundig advies of ondersteuning. Denk aan een rasvereniging die een vraag heeft over het te ontwikkelen fokbeleid en daar graag met ons over wil sparren. Of aan iemand die overweegt te gaan fokken met zijn hond, maar twijfelt of dat wel verantwoord is. Ook die mogelijkheid bestond al wel, maar we realiseerden ons dat er nog altijd mensen zijn die ons

Een teef mag niet te jong, niet te vaak en niet door familie gedekt worden. De Raad van Beheer controleert daar streng op – óók als er geen stamboom wordt aangevraagd.

HELP MEE!

MELDPUNT
ERFELIJKE AANDOENING

Een rashond met epilepsie of een erfelijke aandoening?

Meld het bij de Raad van Beheer!
www.houdenvanhonden.nl/meldpunt

RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

niet weten te vinden. Met name voor hen willen we de ondersteuning die wij als dierenartsen kunnen bieden toegankelijker maken."

Waar vind je het servicepunt?

Annette: "Op www.houdenvanhonden.nl/servicepunt, daar vind je de mogelijkheden voor het maken van een belafpraak. We hebben met opzet niet gekozen voor een vast spreekuur, om zo mensen de gelegenheid te geven een afspraak te maken op een moment dat hen ook goed uitkomt. Dat maakt dat we het gesprek in alle rust en met de nodige aandacht kunnen voeren."

Laura: "Soms is het nodig om eerst nog wat research te doen, dan bellen we uiteraard later terug met onze bevindingen."

Annette: "Voor de goede orde: het servicepunt is niet bedoeld om over gezondheidsissues van je hond te bellen, daar heb je je eigen dierenarts voor. Het gaat echt om zaken waar men in de fokkerij tegenaan loopt. Of wanneer je als hondeneigenaar na raadpleging van je dierenarts nog steeds niet uit de problemen bent. Dan kunnen wij meedenken met tips en suggesties om daar toch uit te komen. Maar wij gaan zeker niet op de stoel van de dierenarts zitten."

Laura: "Soms hebben mensen simpelweg behoefte aan een goed gesprek over veterinaire zaken waar ze in de fokkerij tegenaan lopen, ook daarvoor is het servicepunt." ■